

i det her foreliggende Tilfælde. Den ærede Minister sagde, at efter hans Mening bør Staten ikke gaa i Spidsen med at søge at bringe Rentefoden ned, men bør følge efter, hvor det er nødvendigt. Dette er et Standpunkt, der meget godt kan forsvares, og som der kan siges særdeles meget til Gunst for. Men det er et Standpunkt, som i Virkeligheden er opgivet ved de Afgørelser, der allerede have fundet Sted om lignende Spørgsmaal under Kultusministeriet. Under Forhandlingerne med Udvalget blev det gjort gældende af den ærede Minister, at Forholdet her er et andet, eftersom det her ikke drejer sig om en Kapitalanbringelse for Staten; disse Penge ere ikke udlaaente af Staten for at faa en aarlig Rente af dem; det er ikke Midler, som ere bestemte til stadig at forblive udestaaende, der er her kun Tale om Beløb, som Staten har faaet til gode ved et Salg, Beløb, som Staten slet intet har imod, at Debitorerne, om de foretrække det, indbetale i Statskassen; derfor er der her, mener den ærede Minister, ingen Grund til at foretage en Rentenedsættelse af Frygt for, at Pengene ellers vilde kunne blive opagte til Udbetaling. Dette er naturligtvis en Betragtning, der meget vel kan fremføres, en Opfattelse, der overmaade vel kan gøres gældende, men det er alligevel mere stemmende med Virkeligheden at se Sagen fra et andet Synspunkt. Den Rentenedsættelse, som er bleven tiltraadt fra alle Sider for de kultusministerielle Midlers Vedkommende, er i Virkeligheden ikke motiveret alene af Hensynet til, at man ellers kunde risikere at faa Kapitalerne opagte. Den er faktisk og vitterlig tillige, og ikke mindst, motiveret ved Ønsket om, at Staten skulde bidrage sit til at bringe den almindelige Rentefod ned, og at Staten skulde give et godt og efterfølgelsesværdigt Eksempel ved at optræde som human Kreditor. Der kan siges særdeles meget imod, at Staten paatager sig denne Stilling, men det er efter min Opfattelse en Ting, som nu en Gang er afgjort. Det ærede Medlem for Fredensborg (S. Hage) har utvivlsomt Ret i sin Andytning af, at simpel Konsekvens maa komme til at medføre, at vi gøre det samme for de Debitorer, der nu er Tale om, som vi have gjort for de andre. Det vil ikke let kunne forstaaes hverken af Debitorerne eller andre, hvorfor Finansministerens Skyldnere skulle være stillede anderledes end Kultusministerens; at der gøres en Forskel i Behandlingen af dem, vil hero paa en Distinktion, som vil synes for sin til at blive forstaaet, og som i Virkeligheden ogsaa er for sin. — Hvad angaar det Vædringsforslag, som er stillet af

det ærede Medlem for Standerborg Amts 2den Valgkreds (S. Sørensen), kan jeg kun gentage, at det maa være klart, at der ikke for Ryttergodsets Debitorer vil kunne gennemføres en større Rentenedsættelse end for de andre Debitorer. Det maa gaa efter en fælles Regel, saa at længere ned end til 3¼ pCt. maa man ikke vente at kunne komme. Spørgsmaalet vil efter de Udtalelser, der i Dag ere fremkomne her fra forskellige Sider, utvivlsomt blive optaget til nærmere Forhandling i Finansudvalget. Vi ville altsaa, antager jeg, igen komme til at tale om at udstrække Rentenedsættelsen ogsaa til disse Debitorer. Maa jeg endnu sige angaaende dette Spørgsmaal, at naar den ærede Minister finder det særlig utilraadeligt at give Debitorerne Udgang til efterhaanden gennem en Annuitetsbetaling at afdrage deres Gæld, forstaaer jeg ikke ret, hvorfor der skulde være stor Betænkelighed derved. Det eneste, jeg kan tænke mig, er, at det vilde forvolde Staten et betydeligt Bryderi, men den Ulempe vilde man vel nok kunne komme ud over.

Finansministeren (Lüttichau): Det bestindiske Spørgsmaal finder jeg ingen Anledning til at komme nærmere ind paa, da jeg allerede har udtalt mig desangaaende. Jeg skal kun tillade mig at hævde, at der, som Forholdene ligge for mig, ikke kan siges at være nogen særlig Grad af Bitterhed eller Følelse af Utilfredshed til Stede hverken paa den ene eller den anden af Derne, og ikke heller i de Forhold, som opstaa over for Kolonialraadet og dets Sambirken med Guvernementet. Jeg tror meget mere, at naar man undtager ganske enkelte Rivninger paa Embedsmandsomraadet, er der i det hele taget Tilfredshed baade med Regeringen her i Moderlandet og med den, der føres ved Regeringens Repræsentant paa Derne.

Med Hensyn til Rentespørgsmaalet, som jo er blevet stærkt fremdraget af flere ærede Talere, kan jeg kun fremdeles hævde, at der, set fra Statskassens Side bør og maa skelnes mellem de Foranstaltninger, der kunne gavne Debitorerne paa indirekte Maade, men som direkte bringe Statskassen Fordel, hvorved jeg figter til Statsgældens Konvertering, som jo har virket betydeligt i denne Henseende, og paa den anden Side saadanne Foranstaltninger, der ligefrem bringe Statskassen Nedgang i Indtægter. Jeg kan ikke indrømme, at den almindelige Rentefod allerede nu kan siges at være gaaet ned for særdeles gode 1ste Prioriteter til under 4 pCt. Jeg tror netop, at naar man vil optage en Statistik over disse Forhold, vil det vise sig, at de udmærkede 1ste Prioriteter maa endnu